

HET BOEK VAN DE PROFEET

MICHA

Inleiding op

Micha

Auteur en titel

De profeet Micha wordt geïdentificeerd met de plaats Moreset (Micha 1:1; zie voor Moreset-Gath 1:14) in plaats van met zijn vader of familie (vgl. Joël, 'de zoon van Pethuel' [Joël 1:1]; Jona, 'de zoon van Amitthai' [Jona 1:1]). Moreset lag ongeveer 35 km ten zuidwesten van Jeruzalem in het 'Laagland' of de Sefelavlake. Anders dan de roeping tot het profetisch ambt van enkele andere profeten (bv. Jes. 6:1-13; Jer. 1), wordt Micha's roeping niet vermeld. Micha wordt ook nooit expliciet aangeduid als 'profeet', maar de bron van zijn kracht wordt uitdrukkelijk toegeschreven aan de 'Geest van de HEERE' (Micha 3:8; vgl. 2 Petr. 1:20-21). De naam Micha kan worden vertaald als een eenvoudige retorische vraag: 'Wie is als de HEERE?' Zo eindigt het boek ook met een vraag: 'Wie is een God als U?' (Micha 7:18). Deze vragen leggen de nadruk op de ongeëvenaarde aard en daden van de HEERE.

Datering

Micha profeteerde tijdens de regering van de Judese koningen Jotham (750-735 v.Chr.), Achaz (735-715) en Jehizkia (Hizkia) (715-687). De tijdspanne komt ruwweg overeen met die van andere 8e-eeuwse profeten als Hosea (Hos. 1:1) en Jesaja (Jes. 1:1), hoewel het ontbreken van de naam van koning Uzzia (767-739 v.Chr.) in Micha 1:1 Micha wat later kan plaatsen. Het is moeilijk de duur van Micha's openbare optreden met enige nauwkeurigheid te schatten. De 16-jarige regering van Achaz (2 Kon. 16:2) in combinatie met de vermoedelijke overgangperiodes aan het einde van de regering van Jotham en het begin van de regering van Jehizkia, zorgt minimaal voor een duur van 20 tot 25 jaar. In Jer. 26:18 vermelden de oudsten van het land de invloed van Micha's woorden op Jehizkia (waarbij ze Micha 3:12 aanhalen).

Thema

Het thema van Micha is oordeel en vergeving. De HEERE, de Rechter Die Zijn volk verstrooit om hun overtredingen en zonden, is ook de Herder-Koning Die hen in verbondstrouw verzamelt, beschermt en vergeeft.

Doel, aanleiding en achtergrond

Micha schrijft om Gods 'rechtszaak' tegen Zijn volk aan te spannen (3:8). Hij klaagt Samaria en Jeruza-

lem aan vanwege hun zonden (1:2-7), waarbij Assur (5:4-5) en Babel (4:10) opdoemen als uitvoerders van het Goddelijk vonnis.

Zonder Assyrische inmenging in de eerste helft van de 8e eeuw, beleefden de regering van Jerobeam II van Israël (782-753 v.Chr.) en van de Judese koningen Uzzia en Jotham (zie Datering) de opkomst van een rijke hogere stand. Dit bracht een opvallende corruptie met zich mee. Zoals Amos de economische en juridische onrechtvaardigheden die in de eerste helft van de 8e eeuw in het noordelijk rijk heersten, veroordeelde (Amos 2:6-7; 5:10-12; 6:4-5), zo somt Micha de specifieke zonden van zowel het noordelijk als het zuidelijk rijk op. Deze zonden omvatten afgoderij (Micha 1:7; 5:11-13); het stelen van andermans eigendommen (2:2, 9); het falen van het politieke leiderschap (3:1-3, 9-10; 7:3), het religieuze leiderschap (3:11) en het profetische leiderschap (3:5-7, 11); het geloof dat een persoonlijk offer voldoet aan de Goddelijke gerechtigheid (6:6-7); en corrupte handelspraktijken en geweld (6:10-12).

De regering van Jotham, Achaz en Jehizkia, samen met de toenemende dreiging van het Nieuw-Assyrische Rijk, verschaffen de brede achtergrond voor Micha. In de eerste plaats valt Achaz op onder de drie Judese koningen vanwege zijn afgodendienst (2 Kon. 16:1-4; Micha 6:16), alsook vanwege de hulp die hij zocht bij de Assyrische koning Tiglath-Pileser III (745-727 v.Chr.) tegen de Syro-Eframitische agressie tegen Jeruzalem (2 Kon. 16:5-9; 2 Kron. 28:16-21). In de tweede plaats maakte Samaria, de hoofdstad van het noordelijk rijk, de ballingschap mee toen het tegen de Assyriër Salmaneser V (727-722 v.Chr.) ten val kwam (2 Kon. 17; Micha 1:6-7). Ten slotte nam Sanherib (705-681 v.Chr.) talrijke steden en dorpen in van de Sefela die onder het gezag van Jehizkia viel (1:10-16), maar Sanherib slaagde er in 701 uiteindelijk niet in Jeruzalem te veroveren (2 Kon. 18:13-19:37).

Kernthema's

1. Het karakter van de soevereine HEERE en de zonden van Zijn volk vragen om oordeel (1:2-5; 2:3; 6:1-2, 9-11). Het vonnis van Gods 'rechtszaak' komt in de vorm van een onderdrukker (1:15; 4:11, 14; 5:4-5) en door verbondsvloeken (6:13-15) uitgesproken wegens verbondsontrouw (6:16).
2. Een Herder-Koning verzamelt en verlost een overblijfsel (2:12-13; 4:6-8; 7:14, 18). Deze Verlosser, Die functioneert als een nieuwe David, zal juist uit het gebied komen dat onder Assyrisch gezag valt (5:1-4a).
3. Verbondstrouw bestaat niet alleen in rituelen maar in de juiste toepassing van de primaire

vormen van liefde: recht, goedertierenheid en trouw (6:8; vgl. Matt. 23:23).

4. De HEERE is het centrum van de eredienst. De volken zullen niet langer 'toestromen' naar valse goden (vgl. Jer. 51:44) maar naar Sion om te horen van de ware HEERE en in vrede te leven (Micha 4:1-5; 7:12; vgl. Jes. 2:2-5).
5. Het bevrijdende licht van genade dat voortkomt uit de goedertierenheid van de HEERE (Micha 7:18-20) overwint het onheilspellende vonnis over de zonde (7:8-9). De vergeving vindt haar grond in Gods trouw aan Zijn beloften (7:20).
6. Gods bevrijdende daden in het verleden (6:4-5; 7:14-15) zijn verhelderende analogieën voor Zijn reddende daden in de toekomst (7:19-20).

Samenvatting van de heilsgeschiedenis

In iedere tijd verlangt God van Zijn volk dat ze Zijn liefde beantwoorden door recht te doen, goedertierenheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met God (6:8). Dit is echte menselijkheid, en daarom werd Israël geroepen Gods goedheid voor de gehele mensheid aan te prijzen. Israël en Juda waren in Micha's dagen bedorven door hun weigering zich met Gods bedoeling te verenigen, en ondergingen zo het oordeel. Toch zou er een overblijfsel zijn dat Gods vergeving zou ervaren en deel zou uitmaken van Zijn voornemen de wereld te zegenen door de heerschappij van de Messias. (Zie voor een uitleg van de heilsgeschiedenis het Overzicht van de Bijbel, p. 10-14.)

Literaire kenmerken

Micha bevat een reeks van Godsspraken (profetische uitspraken) gegeven in diverse historische en politieke contexten. Het overkoepelende genre is de profetie. Hoewel Micha een verscheidenheid van vormen gebruikt, zoals het dispuut (2:6-11) en de klacht (1:8-16), zijn de twee voornaamste profetische vormen in Micha de Godsspraak van het oordeel (2:1-4) en die van redding of verlossing (5:1-4). De Godsspraken van het oordeel volgen de regels van de satire: zij hebben een of meer doelen waarop de aanval zich richt, een middel waarin de aanval gestalte krijgt, een uitgesproken of veronderstelde norm aan de hand waarvan de kritiek wordt geleverd en een overheersende toon die bijtend of spottend is. Een aantal van de Godsspraken van redding schildert een toekomstige gouden eeuw. Ze kunnen worden opgevat als Messiaanse visioenen van de eerste komst van Christus of als de apocalyptische visioenen van Christus' wederkomst. Veel van de inhoud van het boek is geschreven in poëtische taal, wat van de lezer vraagt de betekenis te ontrafelen van beelden en uitdrukkingen zoals woordenspel (zie aant. bij 1:10-15), beeldspraak en vergelijking (1:4, 8; 2:12; 3:3, 12; 4:9-10; 5:7; 7:1, 4).

Overzicht

De gangbare schikking van de tekst laat een aantal mogelijke indelingen toe. Een die veel steun gekregen heeft en hier gevolgd wordt, concentreert zich op het patroon van oordeel en redding dat door het hele boek te vinden is. In elk van de drie grote eenheden opent het gebruik van het meervoudige gebiedende 'Luister (toch)' een belangrijk deel over het oordeel, en elke eenheid gaat in de richting van hoop en bevrijding (1:2-2:13; 3:1-5:14; 6:1-7:20).

I. OPSCHRIFT (1:1)

II. DE AANKONDIGING VAN HET OORDEEL OVER ISRAËL EN JUDA (1:2-2:13)

A. Gods straf over Samaria en Juda (1:2-16)

1. Oordeel over Samaria (1:2-7)
2. Oordeel over Juda (1:8-16)

B. Misbruik en misbruikers van het land van de HEERE (2:1-11)

1. Aanklacht en toekomstige straf (2:1-5)
2. Het profetisch woord verworpen (2:6-11)

C. De Goddelijke belofte om Jakob te verzamelen (2:12-13)

III. HET HUIDIGE ONRECHT EN HET TOEKOMSTIGE UITZICHT OP EEN RECHTVAARDIGE REGERING IN JERUZALEM (3:1-5:14)

A. De huidige leiders worden aangeklaagd (3:1-12)

1. Oordeel over de hoofden van Jakob (3:1-4)
2. Oordeel over de profeten (3:5-8)
3. Oordeel over de hoofden van Jakob (3:9-12)

B. Jeruzalems herstel onder de heidenvolken – toegezegd (4:1-7)

1. De heidenvolken naderen Sion in vrede (4:1-5)
2. Goddelijke belofte om Sion te verzamelen (4:6-7)

C. Jeruzalems herstel onder de heidenvolken – tot stand gebracht (4:8-5:14)

1. Herstel van Sions heerschappij (4:8)
2. De heidenvolken naderen Sion voor de strijd (4:9-13)
3. De komst van de Herder-Koning, het overblijfsel hersteld (4:14-5:14)

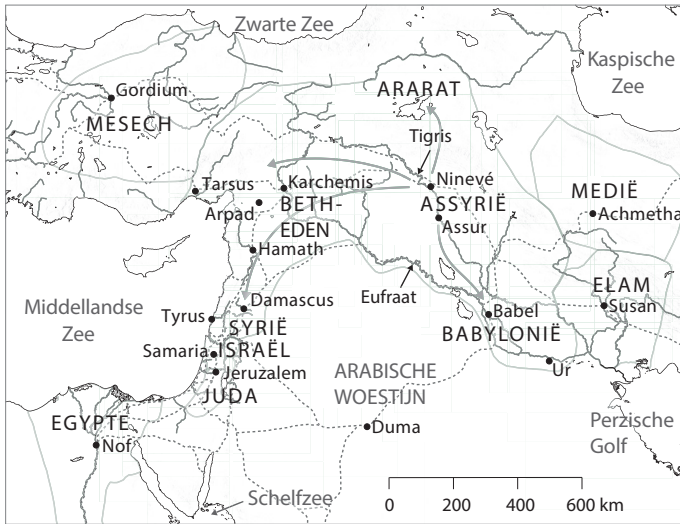
IV. DE AANKLACHT VAN DE HEERE EN HET HERSTEL VAN ZIJN VOLK (6:1-7:20)

A. Israël wordt beschuldigd van verbondsschending (6:1-8)

1. De profetische oproepen (6:1-2)
2. Gods verhoor en Zijn reddende daden (6:3-5)
3. De reactie van het volk en het antwoord van de profeet (6:6-8)

B. Crisis in de relatie (6:9-7:7)

1. God beschuldigt het volk van verraad (6:9-12)
2. Gods straf voor het verraad (6:13-16)
3. De gevolgen van ongehoorzaamheid: sociale beroering (7:1-7)
4. Sions berouw en hernieuwd vertrouwen op Gods hulp (7:8-13)
5. Herstel van de relatie tussen Israël en de HEERE (7:14-20)

Het Nabije Oosten in de tijd van Micha

ca. 740 v.Chr.

Micha profeteerde tegen Israël en Juda in de jaren vlak voor de val van Samaria tot en met de tijd van koning Jehizkia van Juda. Micha maakte de verwoesting van Israël door het opkomende Assyrische regime mee, en hij beleefde waarschijnlijk ook Gods aangrijpende redding van Jeruzalem van de Assyriërs tijdens Jehizkia's regering.

Opschrift

1 Het woord van de HEERE dat kwam tot Micha uit Moreset, in de dagen van Jotham, Achaz en Jehizkia, de koningen van Juda, *en* dat hij gezien heeft over Samaria en Jeruzalem.

Het oordeel over Samaria en Jeruzalem

² Luister, ^avolken, allemaal!

Sla *er* acht *op*, aarde, met al wat u bevat!
En laat de Heere HEERE Getuige tegen u zijn,
de Heere, uit Zijn heilige tempel.

³ Want zie, ^bde HEERE komt uit Zijn ^cwoonplaats,
Hij daalt af en treedt op de ^dhoogten van de aarde.

⁴ De bergen smelten ^eonder Hem weg,
de dalen splijten
als was voor het vuur,
als water dat langs een helling vloeit.

⁵ Dit alles is om de overtreding van Jakob

en om de zonden van het huis van Israël.

Wie is de overtreding van Jakob?

Is het niet Samaria?

En wie zijn de *offerhoogten* van Juda?

Is het niet Jeruzalem?

⁶ Daarom maak Ik van Samaria een puinhoop in het veld,

een plek voor het planten van een wijngaard.

Ik stort haar stenen in het dal,
en haar fundamenteën leg Ik bloot.

⁷ En al haar beelden worden verbrijzeld,
en al haar *hoerenloos* wordt met vuur verbrand,
van al haar afgoden maak Ik een woestenij,
want met hoerenloos heeft zij ze bijeengebracht
en tot hoerenloos keren ze terug.

Klaaglied over het oordeel over Jeruzalem

⁸ Hierover zal ik rouw bedrijven en weklagen,
zal ik berooid en naakt *mijn weg* gaan,

^a Deut. 32:1; Jes. 1:2

^b Jes. 26:21

^c Ps. 115:3

^d Deut. 32:13; 33:29

^e Ps. 97:5; Amos 9:5

1:1 Opschrift. Over Micha uit Moreset, zie Inleiding: Auteur en titel. Over Jotham, Achaz en Jehizkia, zie Inleiding: Doel, aanleiding en achtergrond. De volgorde *Samaria en Jeruzalem* grijpt vooruit op de structuur van hs. 1-3.

1:2-2:13 De aankondiging van het oordeel over Israël en Juda. De eerste hoofdafdeling beschrijft het dreigende oordeel: (1) Gods straf over Samaria en Juda (1:2-16); (2) misbruik en misbruikers van het land van de HEERE (2:1-11); en (3) de Goddelijke belofte Jakob te verzamelen (2:12-13).

1:2-16 Gods straf over Samaria en Juda. De profetie begint met het uitspreken van het oordeel over Samaria (v. 2-7) en vervolgens over Juda (v. 8-16).

1:2-7 Oordeel over Samaria. De komst van de HEERE en de aanleiding tot Zijn verschijning (v. 2-5a) wordt gevolgd door vier retorische vragen van de

HEERE (v. 5b-7). De ondergang van de schepping (v. 4) wijst vooruit naar de ondergang van Samaria (v. 6-7).

1:2 Luister. Dit werkwoord geeft het begin van hoofdafdelingen aan (1:2; 3:1; 6:1). Als *Getuige tegen Samaria* zal de HEERE beschuldigingen aanvoeren en bewijs leveren (1 Sam. 12:5; Mal. 3:5). *heilige tempel* verwijst naar de woning van de HEERE in de hemel (vgl. Ps. 11:4; Hab. 2:20). Het is parallel aan 'Zijn woonplaats' (Micha 1:3).

1:3 komt uit houdt in dat God ten strijde trekt (vgl. Richt. 5:4; Jes. 26:21; Zach. 14:3). *hoogten* duidt óf op geografische hoogten (vgl. Amos 4:13) óf op de Kanaänitische heiligdommen die erop staan.

1:4 bergen smelten. Vgl. Ps. 97:5; Nah. 1:5.

1:5 Jakob ... huis van Israël. Deze woorden en het vermelden van de hoofdsteden

den *Samaria* (noordelijk rijk) en *Jeruzalem* (zuidelijk rijk) beklemtonen dat de hele natie in beeld is (2:12; 3:1, 8-9).

1:6 Samaria een puinhoop. Een dergelijk lot wacht Jeruzalem (3:12). *haar fundamenteën leg Ik bloot*. De dreiging spreekt van oordeel en introduceert het idee van openbare schande (vgl. 4:11; 7:10).

1:7 al haar beelden ... hoerenloos ... afgoden. Het oordeel en de daarmee verbonden verwoesting door de HEERE zullen omvangrijk zijn. *hoerenloos*. De geestelijke ontrouw van de stad wordt vergeleken met de daden van een hoer zoals op andere plaatsen in het OT (Richt. 2:17; Ezech. 16:33-36).

1:8-16 Oordeel over Juda. De rouw van Micha (v. 8-9) wordt gevolgd door een opsomming van steden die rampspoed (v. 10-15) en de dreiging van verbanning (v. 16) tegemoet zullen zien.

zal ik huilen als de ^ajakhalzen,
 en klaaglijk roepen als de struisvogels.
^aWant zijn wond is ongeneeslijk,
 want zij reikt tot aan Juda,
 zij raakt tot aan de poort van mijn volk,
 tot aan Jeruzalem!
¹⁰^bMaak *het* niet bekend in Gath,
 ween niet zo jammerlijk,
^cwentel u in het stof
 in Beth-le-Afra.*
¹¹Trek voorbij, bewoonster van Safir,*
 in ^dschandelijke naaktheid.
 De bewoonster van Zaānan gaat niet naar bui-
 ten,*
 rouw is in Beth-Haēzel;
 Hij neemt Zijn steun van u weg.
¹²Ja, de bewoonster van Maroth*
 is ziek vanwege het goede,
 want ^ekwaad is afgedaald van de HEERE
 tot aan de poort van Jeruzalem.
¹³Span de snelle paarden voor de wagen,*
 bewoonster van Lachis.
 Die is het begin van de zonde
 voor de dochter van Sion,
 want in u zijn de overtredingen
 van Israël gevonden.

¹⁴Geef daarom afscheidsgeschenken
 aan Moreset-Gath.
 De huizen van Achzib blijken onbetrouwbaar*
 voor de koningen van Israël.
¹⁵Opnieuw breng Ik een bezetter* over u,
 bewoonster van Maresa.
 Hij zal komen tot aan Adullam,
 de luister van Israël.
¹⁶Scheer *uw haar* af, ja, scheer u kaal
 vanwege uw kinderen, die u lief zijn;
 maak u zo kaal als een gier,*
 want zij zijn bij u weggegaan in ballingschap.
2 Wee *hun* die onrecht uitdenken,
 kwaad uitwerken op hun slaapplaats,
 en het bij het licht van de morgenstond uitvoeren,
 omdat zij *daartoe* bij machte zijn.*
²Zij ^fbegeren akkers en roven die,
 en huizen, en nemen die af.
 Zo onderdrukken zij de man en zijn huis,
 de mens en zijn erfelijk bezit.
³Daarom, zo zegt de HEERE,
 zie, Ik bedenk kwaad over dit geslacht
 waar u uw nekken niet uit weg kunt nemen
 en *waardoor* u niet rechttop *verder* kunt gaan,
 want het zal een ^gkwade tijd zijn.

1:10 *Beth-le-Afra* betekent: huis van het stof. **1:11** *Safir* betekent: schoonheid. **1:11** *gaat ... naar buiten* - Het Hebreeuwse woord voor *naar buiten gaan* klinkt als Zaānan. **1:12** *Maroth* betekent: bitterheden. **1:13** *Span ... wagen* - Letterlijk: Bind de wagen aan de trekpaarden. **1:14** *onbetrouwbaar* - Het Hebreeuwse woord voor *onbetrouwbaar* klinkt als Achzib. **1:15** *bezetter* - Het Hebreeuwse woord voor *bezetter* klinkt als Maresa. **1:16** *maak u zo kaal als een gier* - Letterlijk: verruim uw kaalheid als de gier. **2:1** *omdat ... zijn* - Letterlijk: omdat het in de macht van hun hand is.

^a Job 30:29 ^b 2 Sam. 1:20 ^c Jer. 6:26 ^d Jes. 47:3 ^e Amos 3:6 ^f Jes. 5:8 ^g Amos 5:13

1:8 *berooïd en naakt*. Rouw werd gewoonlijk aangegeven door het dragen van een rouwgewaad (Gen. 37:34; 1 Kon. 21:27; Joël 1:8) en hoofdbedekking (2 Sam. 15:30); vandaar dat dit een diepere rouw kan zijn, of ook een beeld van het gaan in ballingschap (vgl. Jes. 20:3-4). *jakhalzen ... struisvogels*. Juda wordt getekend als een verwoest land (Jes. 34:13; Jer. 50:39).

1:9 *zij raakt tot aan* verwijst waarschijnlijk naar het nog niet nader aangeduide 'kwaad' (v. 12). De uitgestelde identificatie van wat er nu precies *tot aan de poort* afgedaald is, zet het onderwerp in de schijnwerpers wanneer het uiteindelijk onthuld wordt.

1:10-15 Door het gebruik van de namen van de door de Assyriërs ingenomen steden geeft Micha's uitgebreide woordspel de verschillende rampen aan waarmee Juda te maken krijgt. Zie de kaart hiernaast voor de steden genoemd in v. 10-15.

1:10 *Maak het niet bekend in Gath*. Micha probeert zowel medeleven als vreugde van waarnemers van buitenaf over de komende verwoesting te voorkomen (vgl. aant. bij 2 Sam. 1:20). *Beth-le-Afra* ('huis van het stof') zinspeelt op de gelijke klank van het Hebr. *'afar* (stof). *wentel u*. Zij die onder het oordeel liggen, moeten voluit uiting geven aan hun verdriet.

1:11 *Safir* klinkt als een verwant woord voor 'schoonheid' en vormt dus een contrast met *schandelijke naaktheid*.

Zaānan klinkt als het Hebreeuws voor 'naar buiten gaan'. In haar angst komt de bevende *bewoonster* niet naar buiten voor de strijd. *Beth-Haēzel* ('huis van de wegneming') geeft uiting aan de *rouw* dat het dorp werd 'weggenomen', d.w.z. verwoest.

1:12 *Maroth* drukt 'bitterheid' uit. Zo verlangt een 'bittere' stad naar *het goede*. Het woord *kwaad* (Hebr. *ra'*) is een kernwoord in Micha (zie aant. bij Jer. 1:13-14). Het 'kwaad' van de HEERE Die 'afdaalt' (1:3) *is afgedaald* tot aan de poort van Jeruzalem (vgl. v. 9).

1:13 *snelle paarden* (Hebr. *larechesj*, lett. 'trekpaarden') klinkt als *Lachis*. Heel ironisch worden de mensen aangespoord de paarden niet voor de wagens te spannen voor de strijd, maar ze in te spannen voor de vlucht.

1:14 *Moreset-Gath*. De stad wordt hier in verband gebracht met het woord *me'orasah* ('iemand die in ondertrouw is', Deut. 22:23). Assyrië zal een bruidsschat (d.w.z. *afscheidsgeschenken*) ontvangen naast de bruid (d.w.z. Moreset-Gath). *Achzib* klinkt als het zelfstandig naamwoord *'achzab* ('bedrieglijk, onbetrouwbaar'; vgl. Jer. 15:18). De *koningen van Israël* die verwachten dat Achzib een bron van inkomsten zal zijn, zullen bedrogen uitkomen.

1:15 Het Hebreeuws voor *bezetter* of 'onteigenaar' (*joresj*) klinkt als *Maresa* en wordt vaak gebruikt om Israëls onteigening van Kanaän te beschrijven. Zij die

voorheen de Kanaänieten verdreven, zullen nu zelf verdreven worden. *Adullam, de luister van Israël*. De eerstgenoemde stad, 'Gath' (v. 10), herinnert aan Davids klacht over Saul en Jonathan (2 Sam. 1:19-27). De laatstgenoemde stad, 'Adullam', roept Davids vlucht naar Adullam op, waar hij werd achtervolgd door Saul (1 Sam. 22:1; 2 Sam. 23:13). Nu vluchten Davids nakomelingen op dezelfde manier voor een vijandige bezetter.

2:1-11 *Misbruik en misbruikers van het land van de HEERE*. De aandacht verschuift van steden en hun bevolking naar beschuldigingen gericht tegen machtige leiders die de kwetsbaren uitbuiten (v. 1-5) en Gods boodschap verwerpen (v. 6-11).

2:1-5 *Aanklacht en toekomstige straf*. De machthebbers worden beschuldigd (v. 1-2), en hun vonnis wordt uitgevaardigd (v. 3-4). Uiteindelijk verliezen ze alle hoop om bij Gods gemeente te mogen horen (v. 5).

2:1 *bij machte*. Lett. 'in de macht van hun hand'. Zij die het kwaad beramen, voeren dit kwaad ook uit omdat zij het gezag en het vermogen hebben hun snoede plannen te realiseren (vgl. Gen. 31:29 voor deze uitdrukking).

2:2 *begeren ... roven ... nemen af ... onderdrukken*. Het roven van land en eigendom (*zijn erfelijk bezit*) van de zwakken was een overduidelijke schending van het verbond (Ex. 20:17) en een

⁴ Op die dag zal men een spreuk over u aanheffen, klaaglijk klagend met een rouwklacht, *en* zeggen:

Hij zijn geheel verwoest,
Hij doet het deel van mijn volk *van eigenaar*
veranderen.

Hoe neemt Hij *het* van mij weg,
Hij deelt onze akkers uit aan afvalligen!

⁵ Daarom zult u niemand hebben
die volgens het lot het meetsnoer ^auitwerpt
in de gemeente van de HEERE.

Oordeel over de valse profeten

⁶ Ze profeteren: ^bProfeteer niet!
Ze moeten er niet over profeteren!
Er komt geen einde aan al die smaad.*

⁷ U die huis van Jakob genoemd wordt,
komt de Geest van de HEERE *soms* tekort?
Zijn dat Zijn daden?

Doen Mijn woorden geen goed
bij hem die oprecht wandelt?

⁸ Maar onlangs stelde Mijn volk
zich *nog* op als een vijand
tegenover een kledingstuk.

U rukt de mantel af
van nietsvermoedende voorbijgangers
die terugkeren van de strijd.*

⁹ De vrouwen van Mijn volk verdriift u,
elk uit het huis dat haar lief is,
haar kleine kinderen ontleent u
voor eeuwig Mijn sieraad.

¹⁰ Sta op en ga weg,
want dit is niet het *land* van de rust.

Omdat het verontreinigd is, brengt het de onder-
gang,

ja, een verschrikkelijke ondergang.

¹¹ Als er iemand is die wind naloopt,
en bedrieglijk liegt *en* zegt:

Ik profeteer voor u
voor wijn en sterkedrank,
dan is hij voor dit volk de profeet!

Micha voorzegt de verwoesting ca. 740 v.Chr.

Micha voorspelde de verwoesting van Jeruzalem en de steden die de toegang tot de stad bewaakten. Hoewel deze steden ten zuidwesten van Jeruzalem gelegen waren, lagen ze langs de route die normaal gevolgd werd door invallende troepen uit het noorden, die altijd de grote hoofdweg naar het zuiden volgden tot ze bij Gath kwamen.

Aankondiging van heil

¹² Ik zal u, Jakob, zeker verzamelen, geheel en al.
Ik zal het overblijfsel van Israël zeker bijeen-
brengen.
Ik zal het samenbrengen als schapen van Bozra,

2:6 *Er komt ... smaad* - Letterlijk: Men keert zich niet af van smadigen.

2:8 *die terugkeren van de strijd* - Of: die afkerig zijn van strijd.

^a Deut. 32:8,9 ^b Jes. 30:10; Amos 7:16

belangrijke reden voor het oordeel over Achabs huis (1 Kon. 21; 2 Kon. 9:24-26; vgl. Micha 6:16).

2:3 over dit geslacht. De hele gemeenschap is verantwoordelijk voor de zonden van haar leiders. *Ik bedenk kwaad* onthult het principe van wederkerigheid (Obadja v. 15b): het 'kwaad' dat zij beraamden voor anderen (Micha 2:1) zal nu henzelf treffen (zie aant. bij 1:12). *een kwade tijd*. Zie Amos 5:13.

2:4 spreuk over u. De verliezen geleden door de landheren zullen spreekwoordelijk worden. Deze onderdrukkers hadden eigendom afgepakt van de weerlozen (v. 1-2), dus nu zullen de *afvalligen* (de Assyriërs?) het land aan de onderdrukkers ontnemen. In de uitdrukking *Hij doet het deel van mijn volk van eigenaar veranderen* verwijst 'Hij' in deze vertaling naar God, maar sommige exegeten vatten het

op als verwijzing naar de binnenvallende veroveraar.

2:5 zult u niemand hebben. De gewetenloze landdieven worden uitgesloten van de erfenis die ze anderen onthielden (v. 2). *gemeente*. Toch blijft er een volk over onder wie het land zou worden verdeeld na de ballingschap.

2:6-11 Het profetische woord verworpen. Deze discussie is gericht aan de gewetenloze profeten (vgl. 3:5-7). Zij die Micha verwerpen, worden ontmaskerd, en de HEERE brengt verder misbruik van de machthebbers aan het licht (v. 8-9). Ballingschap is de straf voor de 'verontreiniging' door hun onrechtvaardigheid en hun bereidheid om bedrieglijke woorden te omarmen (v. 10-11).

2:6 profeteren. Dit werkwoord omlijst dit gedeelte (v. 6, 11). De poging de profetische stem tot zwijgen te brengen komt

ook elders voor (Amos 2:12; 7:10-16).

2:7 De retorische vragen onthullen het misverstand van het volk dat meende dat een God van genade nooit het kwaad zou kunnen bedenken van v. 3-5.

2:8-9 De opgesomde daden komen overeen met de misbruiken omschreven in v. 1-5. *Mijn volk ... een vijand*. De beschuldiging van vijandschap wordt gesteund door drie voorbeelden van vijandig gedrag in de oorlog.

2:10 Sta op en ga weg ... niet het land van de rust. Wijdverbreid onrecht heeft aan anderen rust onthouden, daarom eist de HEERE dat het volk hun land van de rust verlaat.

2:11 profeteer ... voor wijn. Het volk verwelkomde het profeteren dat meer de nadruk legde op te grote toegeeflijkheid dan op Gods veroordeling van onethisch gedrag.

als een kudde midden in zijn weide.

Het zal er gonzen van de mensen.

- ¹³ De Doorbreker trekt vóór hen op.
Zij zullen doorbreken, door de poort trekken
en daardoor naar buiten gaan.
Hun Koning gaat vóór hen uit,
de HEERE *gaat* aan de spits.

Tegen de vorsten en leugenprofeten

3 Toen zei ik:

Luister toch, hoofden van Jakob
en leiders van het huis van Israël,
behoort u niet
het recht te kennen?

- ² Zij haten het goede
en hebben het kwade lief,
zij stropen hun huid van hen af
en hun vlees van hun beenderen.

³ Ja, zij zijn het
die het vlees van Mijn volk eten,
hun huid van hen afstropen,
hun beenderen breken,
ze uiteenleggen als in een pot,
als vlees midden in een ketel.

- ⁴ Dan zullen zij tot de HEERE roepen,
maar Hij zal hun niet antwoorden.
In die tijd zal Hij Zijn aangezicht voor hen verbergen,
omdat zij kwaad gedaan hebben.*

- ⁵ Zo zegt de HEERE
tegen de profeten die Mijn volk misleiden,
die, *als* zij met hun tanden *kunnen* ^abijten,
vrede verkondigen.

Wie hun echter niets in hun mond geeft,
aan hem verklaren zij de oorlog.*

- ⁶ Daarom zal het nacht voor u worden, zonder
visioen,

het zal duister worden voor u, zonder waarzeg-
gerij.

De ^bzon zal over deze profeten ondergaan
en de dag zal ^cdonker over hen worden.

- ⁷ De zieners zullen beschaamd worden
en de waarzeggers rood van schaamte,
zij zullen allen *hun* baard en snor bedekken,
want er komt geen antwoord van God.

- ⁸ Ik daarentegen ben vol
van de kracht van de Geest van de HEERE,
van recht en heldenmoed,
om Jakob zijn overtredding te verkondigen
en Israël zijn zonde.

- ⁹ Hoor nu dit, hoofden van het huis van Jakob
en leiders van het huis van Israël,
die een afschuw hebben van recht
en al wat recht is, ^dverdraaien,
¹⁰ die Sion bouwen met ^ebloed
en Jeruzalem met onrecht.

- ¹¹ Hun hoofden spreken er recht voor geschenken,
hun priesters onderwijzen voor loon,

3:4 *kwaad gedaan hebben* - Letterlijk: hun daden slecht gemaakt hebben. 3:5 *verklaren zij de oorlog* - Letterlijk: heiligen zij de oorlog.

^a Micha 2:11

^b Jer. 15:9; Amos 8:9

^c Joël 2:10

^d Amos 5:7; 6:12

^e Ezech. 22:27; Zef. 3:3

2:12-13 De Goddelijke belofte om Jakob te verzamelen. Het eerste hoofddeel eindigt met de Herder van Israël Die Zijn schapen samenbrengt in de bescherming van Zijn weide (v. 12) en Die ze naar buiten leidt als hun triomferende Koning (v. 13).

2:12 Ik zal drukt Gods voornemen om te handelen uit (4:6-7, 13; 5:9-14; 6:14; 7:15). *verzamen ... bijeenbrengen ... samenbrengen als schapen.* De daden hier beschreven vinden hun hoogtepunt in het beeld van de HEERE als een beschermende Herder. *overblijfsel.* Mogelijk een verwijzing naar de talrijke vluchtelingen die zich vanwege de Assyrische inval in Jeruzalem verzameld hadden.

2:13 Doorbreker. Het beeld verschuift naar een Koning Die Zijn leger uit een ingesloten stad leidt (*zij zullen doorbreken*). *door de poort trekken* verwijst waarschijnlijk naar Jeruzalems poort (vgl. 1:9, 12). *Koning ... vóór hen uit ... de HEERE.* De identiteit van de Herder-Koning Die doorbreekt en Zijn volk voorgaat in de strijd wordt hier volledig onthuld.

3:1-5:14 Het huidige onrecht en het toekomstige uitzicht op een rechtvaardige regering in Jeruzalem. Het tweede gedeelte richt zich op het corrupte leiderschap in het huis van Israël (3:1-12); het herstel van Jeruzalem onder de heiden-volken wordt toegezegd (4:1-7) en tot stand gebracht (4:8-5:14)

3:1-12 De huidige leiders worden aangeklaagd. Het misbruik van macht (v. 1-4) en het opvallende misbruik van het profetisch ambt (v. 5-8) wordt gevolgd door een algemene aanklacht tegen de leiders, gevolgd door het oordeel (v. 9-12).

3:1-4 Oordeel over de hoofden van Jakob. Micha beschrijft de verdorven aard van de politieke leiders en gebruikt daarbij het gruwelijke beeld van kannibalisme.

3:1-2a behoort u niet het recht te kennen? Vreugde beleven aan Gods wet en onderscheiden wat recht is, behoort de blijdschap te zijn van hen die gerechtelijke verantwoordelijkheid dragen (Jes. 5:20).

3:2b-3 stropen ... eten ... afstropen ... breken ... uiteenleggen. De beeldspraak van het kannibalisme wordt gebruikt om het verwoestende geweld van de leiders tegen de verdrukten te symboliseren (vgl. Ps. 14:4; 27:2; Spr. 30:14; Jes. 9:18-20).

3:4 Hij zal hun niet antwoorden ... Zijn aangezicht voor hen verbergen. In rechtvaardige vergelding (zie aant. bij 2:3; 2:4) zullen degenen die het roepen van het volk niet wilden horen nu ervaren dat God hen ook niet wil horen. Gods zwijgen maakt deel uit van hun vonnis.

3:5-8 Oordeel over de profeten. Micha berispt de valse profeten (vgl. 2:11). Precies zoals de politieke leiders geen antwoord van God zullen ontvangen, zo zullen zondige profeten geen visioen ontvangen.

3:5 als zij met hun tanden kunnen bijten.

Het werkwoord 'bijten' (Hebr. *nasjach*) in deze vorm verwijst gewoonlijk naar de dodelijke beet van een slang (Gen. 49:17; Num. 21:6); in een andere vorm verwijst het naar het uitlenen van geld tegen rente (Deut. 23:19-20). *vrede ... oorlog.* Zo verkondigen op winst beluste profeten dat alles met de wereld goed is, zolang ze maar krijgen waar ze om vragen.

3:6-7 duister (Hebr. *chasjach*) *voor u.* Het 'bijten' (Hebr. *nasjach*, v. 5) van de valse profeten leidt tot 'blindheid'. *geen antwoord van God.* Net als bij de politieke leiders (vgl. v. 4) vormt Gods zwijgen onderdeel van hun vonnis.

3:8 Ik daarentegen onderscheidt Micha en zijn impopulaire boodschap van de valse profeten en hun boodschap. *te verkondigen.* De ware profeet is *vol van* (d.w.z. gemachtigd door) de *Geest van de HEERE*. **3:9-12 Oordeel over de hoofden van Jakob.** Deze derde Godsspraak leidt tot een climax en voegt priesters toe aan de eerdergenoemde politieke leiders (v. 1-4) en valse profeten (v. 5-8).

3:9 een afschuw hebben van recht. Van de heersers werd verwacht dat ze het recht kenden en uitvoerden (vgl. v. 1, 8), maar in plaats daarvan vinden zij het afschuwelijk. *verdraaien.* Leiders die 'het goede haten en het kwade liefhebben' (v. 2) blijven in dat patroon met verdraaide rechterlijke beslissingen.

hun profeten plegen waarzeggerij voor geld.
En nog steunen zij op de HEERE en zeggen:
Is de HEERE niet in ons midden?
Ons zal geen kwaad overkomen.

¹² Daarom zal omwille van u
Sion *als* een akker omgeploegd worden,
Jeruzalem een puinhoop worden
en de berg van dit huis tot hoogten *in* het woud.

Toekomstige heerlijkheid van Jeruzalem

4 Het zal echter ^ain het laatste der dagen geschieden
dat de berg van het huis van de HEERE
vast zal staan als de hoogste van de bergen,^{*}
en dat hij verheven zal worden boven de heu-
vels,
en dat de volken ernaartoe zullen stromen.

² Vele heidenvolken zullen op weg gaan
en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg
van de HEERE,
naar het huis van de God van Jakob;
dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn
wegen,
en zullen wij Zijn paden bewandelen.
Want uit Sion zal de wet uitgaan
en het woord van de HEERE uit Jeruzalem.

³ Hij zal oordelen tussen vele volken
en machtige heidenvolken vonnissen, tot ver-
weg.
Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploeg-
scharen

en hun speren tot snoeimessen.
Geen volk zal tegen een *ander* volk het zwaard
opheffen.

Oorlog *voeren* zullen zij niet meer leren.

⁴ Maar zij zullen zitten,
ieder onder zijn ^bwijnstok en onder zijn vijgen-
boom,
niemand zal *ze* schrik aanjagen,
want de mond van de HEERE van de legermach-
ten heeft *het* gesproken.

⁵ Want alle volken gaan *op weg*,
elk in de naam van zijn god,
maar wij zullen *op weg* gaan
in de Naam van de HEERE, onze God,
voor eeuwig en altijd.

⁶ Op die dag, spreekt de HEERE,
zal Ik ^cverzamelen wie mank gaat,
bijeengbrengen wie verdreven is
en wie Ik kwaad aangedaan heb.

⁷ Ik zal ^dwie mank gaat, stellen tot een overblijfsel
en wie verdreven was tot een machtig volk,
en de HEERE zal over hen ^eKoning zijn op de berg
Sion,
van nu aan tot in eeuwigheid.

⁸ En u, Schaapestoren,
Ofel van de dochter van Sion, naar u zal gaan,
ja, *naar u* zal komen de heerschappij van vroe-
ger,
het koningschap van de dochter van Jeruzalem.

4:1 als de hoogste van de bergen - Letterlijk: in het hoofd van de bergen.

^aJes. 2:2 enz.

^b1 Kon. 4:25

^cDeut. 30:3,4,5

^dZef. 3:19

^eDan. 7:14; Luk. 1:33

**3:11 De hoofden ... priesters ... profe-
ten** (al de voornaamste leiders) leveren
gewenste resultaten in ruil voor een ver-
goeding. **steunen op de HEERE**. Belijdenis
van het geloof zonder gerechtigheid is
dood (Jak. 2:14-18). **geen kwaad**. Er is
geen grond voor hun vertrouwen dat ze
zullen ontkomen aan wat de HEERE heeft
beschikt (Micha 1:12; 2:3).

3:12 Dit vers wordt aangehaald in Jer.
26:16-19. **omwille van u**. Omdat de leiders
Jeruzalem hadden gebouwd met onrecht
en geweld (Micha 3:10), zijn ze verant-
woordelijk voor de verwoesting ervan.
de berg van dit huis. Dit vormt een tegen-
stelling met 'de berg van het huis van de
HEERE' (4:1). De tempel zonder Gods aan-
wezigheid is niet meer dan een gebouw
op een heuvel.

**4:1-7 Jeruzalems herstel onder de hei-
denvolken – toegezegd**. Jeruzalem en
de tempel, allebei eens verwoest (3:12),
worden verheerlijkt als een bron van
onderwijs, recht en gerechtigheid (4:1-
5). De zwakken worden sterk onder de
heerschappij van de HEERE (v. 6-7).

**4:1-5 De heidenvolken naderen Sion in
vrede**. De berg van de HEERE is nu het
centrale punt voor de heidenvolken. De
Godspraak in Jes. 2:1-5 is bijna identiek;
voor meer details hierover, zie aant. bij
Jes. 2:1-5.

4:1 in het laatste der dagen. Micha
voorziet een nieuw tijdperk waarin er een
keer is gekomen in het lot van Jeruzalem.
**de berg van het huis van de HEERE vast zal
staan**. Zie aant. bij Jes. 2:2 voor deze ge-
dachte en voor de tijd van 'het laatste
der dagen'. **ernaartoe zullen stromen**. In
plaats van naar valse goden te 'stromen'
(vgl. Jer. 51:44) zullen de heidenvolken de
HEERE vereren.

4:2 God van Jakob. De toegang van de
heidenvolken tot de HEERE loopt via Israël.
uit Sion zal de wet uitgaan. Het onderwijs
in Gods wegen zal vanuit Jeruzalem naar
buiten naar alle heidenvolken stromen
(vgl. aant. bij Jes. 2:3).

**4:3 Zij zullen hun zwaarden omsmeden
tot ploegscharen** ziet vooruit naar een tijd
'in het laatste der dagen' (v. 1) wanneer
de volken van de aarde geen legers of
wapens meer nodig hebben om zich te
verdedigen tegen de dreiging van kwade
aanvallers (zie aant. bij Jes. 2:4).

4:4 wijnstok ... vijgenboom. Een oud-
testamenteisch kernbeeld van vrede en
voorspoed (vgl. 1 Kon. 4:25; Zach. 3:10).
De militaire titel HEERE van de legermach-
ten beklemtoont Gods soevereine recht
deze gebeurtenissen teweeg te brengen.

**4:5 wij zullen op weg gaan ... voor eeu-
wig en altijd**. In tegenstelling tot het pan-
theon dat de heidenvolken beschikbaar

hadden, gaat het volk van God met elkaar
op weg, verenigd met zijn Koning en on-
der Zijn wet en woord (v. 2) in eeuwige
verwantschap. Met deze trouw spelen de
leden van Juda hun rol in het verhaal van
de vervulling van v. 1-4.

**4:6-7 Goddelijke belofte om Sion te ver-
zamelen**. God toont Zijn verbondstrouw.
Deze cruciale verzen ontwikkelen het
thema van bijeengebrachte, herstelde
ballingen (v. 6), die zich in voortdurende
gemeenschap onderwerpen aan Gods
leiding.

4:6 Op die dag. Zie v. 1; 5:9. **verzame-
len ... bijeengbrengen**. Deze zelfde werk-
woorden komen samen met 'Ik zal' voor
in 2:12. Bevrijding van het kwaad aan de
poort van Jeruzalem (1:12) wordt zo een
beeld van een grotere bevrijding. **wie Ik
kwaad aangedaan heb**. Het is het werk
van de HEERE (2:3).

**4:7 de HEERE zal ... Koning zijn ... van
nu aan tot in eeuwigheid**. Zoals in 2:12-13
maakt het thema van de schaapherder
'verzamelen', 'bijeengbrengen' plaats
voor dat van de koning.

**4:8-5:14 Jeruzalems herstel onder de hei-
denvolken – tot stand gebracht**. Het Ko-
ninkrijk wordt gevestigd (4:8). Dit gedeel-
te gaat van nood en redding (4:9-14) naar
Messiaans ingrijpen en overwinning (5:1-
5). Het overblijfsel zegent én vervloekt de

⁹ Nu, waarom slaat u zo'n luid alarm?
Is er geen ^aKoning onder u?
Is uw Raadsman omgekomen,
dat smart u aangegrepen heeft als van een
barende vrouw?
¹⁰ Krimp ineen en schreeuw het uit,
dochter van Sion, als een barende vrouw,
want nu moet u de stad uit
en in het open veld wonen.
U zult tot in Babel komen.
Daar zult u gered worden,
daar zal de HEERE u verlossen
uit de hand van uw vijanden.

¹¹ Nu verzamelen zich tegen u
vele heidenvolken.
Zij zeggen: Laat haar ontheiligd worden,
en laten onze ogen Sion aanschouwen.
¹² Zij echter kennen de gedachten van de HEERE
niet.
Zij begrijpen Zijn raadsbesluit niet:
dat Hij hen bijeengebracht heeft als graanscho-
ven op de ^bdorsvloer.
¹³ Sta op en dors, dochter van Sion,
want Ik zal uw hoorn van ijzer maken
en Ik zal uw hoeven van brons maken,
en u zult vele volken verpletteren

en Ik zal hun winstbejag met de ban slaan: *het is*
voor de HEERE,
hun vermogen is voor de ^cHeere van heel de
aarde.

¹⁴ Nu, groepeer u, dochter van de strijdbende!
Zij gaan een belegering tegen ons opzetten.
Zij zullen met een stok
de rechter van Israël op de kaak slaan.

De geboorte van de Messias en Zijn Koninkrijk

5 En u, ^dBethlehem-Efratha,
al bent u klein om te zijn onder de duizenden
van Juda,
uit u zal Mij voortkomen
Die een Heerser zal zijn in Israël.
Zijn oorsprongen zijn van oudsher,
van eeuwige dagen af.
² Daarom zal Hij hen overgeven
tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft.
Dan zal de rest van Zijn broeders zich bekeren,
met de Israëlieten.
³ Hij zal staan en *hen* weiden in de kracht van de
HEERE,

^a Jer. 8:19^b Jer. 51:33^c Zach. 4:14; 6:5^d Matt. 2:6; Joh. 7:42

heidenvolken (v. 6-8), en de HEERE neemt de afgoderij van Zijn volk weg (v. 9-14). **4:8 Herstel van Sions heerschappij.** En u (zie 5:1). Dit vers vormt een overgang tussen 4:6-7 en 4:9-5:5. **Schaapstoren ... heerschappij van vroeger.** Zoals David 'zijn kudde' van Jeruzalem 'hoedde', zo zal een nieuwe Koning opnieuw regeren. Weer staat de taal van Herder-Koning op de voorgrond.

4:9-13 De heidenvolken naderen Sion voor de strijd. Het woord 'nu' (v. 9-11) richt de aandacht op de dreiging van ballingschap en belegering. De tekst beweegt heen en weer tussen wanhoop en bevrijding.

4:9 Is er geen Koning onder u? De dochter van Sion moet, voorbij onbekwame menselijke koningen, voor redding alleen naar de HEERE uitzien (Jer. 8:19). **uw Raadsman.** De HEERE voert Zijn plan uit (Micha 4:12; vgl. Jes. 9:5).

4:10 in Babel komen. Daar. De HEERE vestigt de aandacht op de redding en verlossing na de 'weeën' van de ballingschap. **uw vijanden.** In de context heeft dit betrekking op de Babylonische gevangenschap (586 v.Chr.).

4:11 Nu geeft een nieuw onderdeel aan. De **u** tegen wie de niet nader genoemde **heidenvolken zich verzamelen** geldt voor Gods volk in elke tijd. De specifieke situatie is waarschijnlijk het Assyrische beleg in 701 v.Chr. (vgl. 5:4). **ontheiligd ... aanschouwen.** De verzamelde strijdkrachten uiten hun verachtelijk verlangen om Jeruzalems heilige tempel te ontheiligen en bloot te stellen aan openbare hoon.

4:12 Zijn raadsbesluit ... dat Hij hen bijeengebracht heeft. De heidenvolken hebben zich verzameld (4:11) en toch is het de HEERE Die hen op Zijn **dorsvloer** brengt (2 Sam. 24:21). De oorlog wordt beschreven als een oogst, en de oogst wordt gebruikt als een beeld van het oordeel (Jer. 51:33; Matt. 13:30; Openb. 14:15).

4:13 Sta op en dors. Sion wordt beschreven als een ontembare os die het graan dorst. **de Heere van heel de aarde.** Er valt niets buiten de heerschappij en de rechten van de soevereine HEERE. Zijn kwaad (v. 6) is Zijn redding geworden (v. 12).

4:14-5:14 De komst van de Herder-Koning, het overblijfsel hersteld. Een nieuwe hoop voor Israël, en voor heel de wereld, ontstaat door een nieuwe David. Zijn daden worden geprezen (4:14-5:5), en de invloed van het overblijfsel op de heidenvolken wordt beschreven (5:6-8). Het hoofdstuk sluit af met Gods verwijdering van alle afgodsbeelden (v. 9-14).

4:14 Nu. Zoals eerder (4:9, 11) kondigt dit woord een noodsituatie aan voor Sion. Het woordenspel tussen **groepeer u** (Hebr. *tiḡdodedi*) en **dochter van de strijdbende** (Hebr. *bat-gedud*) duidt op Sions onvermogen een leger op de been te brengen om zich te verdedigen. **belegering.** Waarschijnlijk die van Sanherib (701 v.Chr.). **de rechter van Israël ... slaan.** Een beeld van de vernedering van Israëls koning die nu een beleg ondergaat (2 Kron. 32:10).

5:1 En u. Zowel hier als in 4:8 kondigen deze woorden een hernieuwd koningschap aan. **Efratha** is de naam van het gebied waarin Bethlehem ligt en

waar David werd geboren (1 Sam. 17:12). **klein.** De eerdere keus van David als koning bepaalt de keus van Bethlehem als de geboortestad van de grotere David. Matt. 2:6 (in combinatie met Micha 5:3) toont aan dat Joodse geleerden uit Jezus' tijd dit lezen als een voorzegging van de geboorteplaats van de Messias (vgl. Joh. 7:42). De heerschappij van de Messias is in Gods opdracht (**Mij**), en Zijn **voortkomen** (of 'oorsprong'; meervoud van het Hebr. *motsa'ah*, 'komen uit') is **van oudsher, van eeuwige dagen af**. Dit moet opgevat worden óf als een oude (Davidische) afkomst óf als een eeuwige (en dus Goddelijke) oorsprong van de voorzegde Messias. De eerste tijdsaanwijding ('van oudsher'; Hebr. *miqqedem*) verwijst meestal naar oude historische tijden (bv. Neh. 12:46; Ps. 77:6, 12; 78:2; 143:5; Jes. 45:21; 46:10) maar kan ook verwijzen naar 'zolang men zich herinneren kan' (bv. Ps. 74:12; Hab. 1:12). De tweede tijdsaanwijding ('van eeuwige dagen af'; Hebr. *mime 'olam*) slaat echter op oude historische tijden in zowel Micha 7:14 (vgl. 7:20) als elders (Deut. 32:7; Jes. 63:9, 11; Amos 9:11; Mal. 3:4); zodat deze tekst slaat op de oude Davidische afkomst van de Messias, en bevestigt daarmee dat de oude verbondsbeloften, gedaan aan David, nog steeds gelden.

5:2 zal Hij hen overgeven. Israëls verlies van een koning en zijn onderwerping aan vijanden zal duren tot de geboorte van de Heerser van de HEERE. **zal de rest van Zijn broeders zich bekeren.** Deze uitspraak legt de nadruk op de eenheid van het volk van God onder de regering van de Messias.

in de majesteit van de Naam van de HEERE, Zijn God.

Zij zullen *veilig* wonen, want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde.

⁴ Hij zal Vrede zijn.

Wanneer Assur in ons land zal komen en wanneer hij onze paleizen zal betreden, zullen wij tegen hem zeven herders doen opstaan en acht vorsten uit de mensen.

⁵ Zij zullen het land van Assur weiden met het zwaard, het land van Nimrod met getrokken zwaarden. Zo zal Hij *ons* redden van Assur, wanneer die in ons land zal komen en wanneer die ons gebied zal betreden.

⁶ Het overblijfsel van Jakob zal zijn te midden van vele volken als dauw van de HEERE, als regendruppels op het gewas, dat niet uitziet naar iemand en niet hoopt op mensenkinderen.

⁷ Ja, het overblijfsel van Jakob zal onder de heiden-volken zijn, te midden van veel volken, als een leeuw onder de dieren van het woud, als een jonge leeuw onder de schaapskudden, die, wanneer hij erdoorheen trekt, vertrapt en verscheurt, en er is niemand die redt.

⁸ Uw hand zal verhoogd zijn boven uw tegenstanders

en al uw vijanden zullen uitgeroeid worden.

⁹ Op die dag zal het gebeuren, spreekt de HEERE, dat Ik uw ^apaarden uit uw midden zal uitroeien en dat Ik uw wagens zal doen vergaan.

¹⁰ Ik zal de steden van uw land uitroeien en Ik zal al uw vestingen afbreken.

¹¹ Ik zal de toverijen uit uw hand uitroeien en u zult geen wolkenduiders *meer* hebben.

¹² Ik zal uw *afgods*beelden en uw gewijde stenen uit uw midden uitroeien, zodat u zich niet meer zult neerbuigen voor het werk van uw handen.

¹³ Ik zal uw gewijde palen uit uw midden wegrukken en uw steden wegvagen.

¹⁴ Ik zal in toorn en in grimmigheid wraak doen aan de heidenvolken die niet willen luisteren.

De rechtszaak van God tegen Zijn volk

6 Luister toch naar wat de HEERE zegt: Sta op, roep de bergen ter verantwoording, laat de heuvels uw stem horen.

² Luister, bergen, naar de rechtszaak van de HEERE, ook u, vaste fundamenten van de aarde.

De ^bHEERE heeft immers een rechtszaak met Zijn volk,

^a Hos. 14:4

^b Hos. 4:1

5:3 Hij zal staan en hen weiden. De regering van de Messias en Zijn bescherming van de kudde van de HEERE worden tot stand gebracht door het gezag en de macht van de HEERE. *veilig wonen ... einden van de aarde.* De reikwijdte van Zijn grootheid waarborgt dat zij die zich bekeren (Hebr. *jesjubun*, v. 2) zullen wonen (Hebr. *jasjabu*) zonder angst.

5:4-5 Echte Vrede onder de mensen wordt gebracht door de Messias, Die tegenstellingen overwint (vgl. Efez. 2:14-15). Het *Assur* uit Micha's dagen vertegenwoordigt de vijanden van Gods volk in elke tijd. *zeven herders ... acht vorsten.* Deze traditionele formule (vgl. Pred. 11:2) trekt een parallel tussen de daden van de Messias en die van degenen die getrouw leidinggeven in Zijn plaats. Dit wordt aangegeven in de werkwoorden *zij zullen ... weiden ... zal Hij ons redden*, waarbij de heerschappij van de Messias zich zelfs tot onder deze heidenen uitstrekt.

5:6-7 Deze verzen, parallel in opbouw, beschrijven: (1) de aanwezigheid van het overblijfsel onder de volken; (2) twee vergelijkingen; en (3) een uitleg van deze vergelijkingen. *niet uitziet ... niet hoopt.* Zoals bij *dauw* en regen wordt de heilzame invloed van het overblijfsel gegeven of onthouden door de HEERE alleen. *erdoorheen trekt, vertrapt en verscheurt ... niemand die redt.* Het overblijfsel – nu geen 'dauw' of 'regendruppels' meer – is geworden tot een verscheurende leeuw.

5:8 Dit vers kan gelezen worden als een gebed uitgesproken door het overblijfsel. *uitgeroeid.* Deze daad van de HEERE krijgt speciale aandacht in het slotgedeelte (v. 9-14).

5:9-14. De HEERE zuivert Zijn volk van militaire en cultische afgoden. De in paren gerangschikte verzen bevatten natuurlijke (v. 9-10) en bovennatuurlijke (v. 11-12) elementen. Een samenvatting sluit het gedeelte af (v. 13-14).

5:9-10 Op die dag. Zie 4:1, 6. De HEERE beantwoordt het impliciete gebed van 5:8 om de dingen *uit te roeien* die de heiligheid van Zijn volk in opspraak brengen. *paarden ... vestingen.* Er werd meer op legers en versterkingen vertrouwd dan op de HEERE als bescherming tegen vijanden van buiten (vgl. Jes. 31:1; Hos. 8:14).

5:11-12 toverijen ... wolkenduiders. Het zoeken van occulte kennis was Israël uitdrukkelijk verboden (Deut. 18:10, 14). *uw afgodsbeelden ... uw gewijde stenen.* In het tegenwoordig stellen van de godheid op deze verkeerde manier, werd Israël verleid tot het *neerbuigen* voor schepselen in plaats van voor de Schepper (Micha 1:7; Rom. 1:22-23).

5:13 gewijde palen zijn houten beelden van de regelmatig door de profeten veroordeelde vruchtbaarheidsgodin van de Kanaaniëten. (Een gruwelijke herinnering aan deze heidense gewoonten in Israël is gevonden op het terrein van Kuntillat Ajrud, misschien wel de zuidelijkste buitenpost van Juda in de vroege 8e eeuw

v.Chr. Opmerkelijke ontdekkingen van inscripties en tekeningen werden hier gedaan, waaronder een die luidt: 'Ik zegen je bij Jahweh van Samaria en Zijn Asjera'. Dit slaat volgens diverse uitleggers op God en Zijn goddelijke gemalin, een idee dat volledig in strijd is met het geopenbaarde bijbelse geloof en dus een duidelijk voorbeeld van heidense invloed op Gods volk.)

5:14 wraak doen. De HEERE alleen, als de soevereine Heerser, heeft het recht Zijn volk te redden en *de heidenvolken die niet willen luisteren* te straffen. De aard van de ongehoorzaamheid wordt niet vermeld, maar in de bredere context wordt een tegenstelling gemaakt. De volken die tot de HEERE terugkeren, ontvangen onderwijs (4:1-2), terwijl degenen die zich niet aan Zijn heerschappij willen onderwerpen, vernietiging ondergaan (5:14).

6:1-7:20 De aanklacht van de HEERE en het herstel van Zijn volk. De aanklacht van de HEERE wordt ingebracht (6:1-8), en de crisis binnen de verbondsrelatie wordt beschreven (6:9-7:7). Micha uit het vertrouwen dat de HEERE rechtvaardiging zal brengen (7:8-13), en hij verklaart dat de HEERE Zijn kudde met erbarmen zal weiden (7:14-20).

6:1-8 Israël wordt beschuldigd van verbondschending. In dit 'verbondsgeding' roept Micha de schepping op als getuige (v. 1-2). De HEERE ondervraagt Zijn volk en geeft het gelegenheid te reageren (v. 3). Hij verhaalt Zijn trouw in het verleden

Hij voert een rechtszaak tegen Israël.

³ Mijn volk, wat heb Ik u aangedaan?
Waarmee heb Ik u vermoeid?
Getuig tegen Mij!

⁴ Ik heb u immers uit het land ^aEgypte geleid,
u verlost uit het slavenhuis.
Ik heb Mozes, Aäron en Mirjam
vóór u uit gezonden.

⁵ Mijn volk, denk toch aan wat ^bBalak, de koning
van Moab, beraamde,
en wat Bileam, de zoon van Beor, hem antwoordde,
aan wat er gebeurd is van ^cSittim tot ^dGilgal,
opdat u de gerechtigheid van de HEERE kent.

⁶ Waarmee zal ik de HEERE tegemoet gaan
en mij buigen voor de hoge God?
Zal ik Hem tegemoet gaan met brandoffers,
met eenjarige kalveren?

⁷ Zou de HEERE behagen scheppen in duizenden
rammen,
in tienduizenden oliebekken?
Zal ik mijn eerstgeborene geven *voor* mijn over-
treding,
de vrucht van mijn *moederschoot voor* de
zonde van mijn ziel?

⁸ Hij heeft u, mens, bekendgemaakt wat goed is.
En wat ^evraagt de HEERE van u
anders dan recht te doen, goedertierenheid lief
te hebben
en ootmoedigheid te wandelen met uw God.

De zonde van Jeruzalem en het oordeel van God

⁹ De stem van de HEERE roept tot de stad:
– Uw Naam ziet uit *naar* wat wezenlijk is* –
Hoor de roede en Wie hem *voor u* bestemd
heeft.
¹⁰ Zijn er in het huis van de goddeloze
nog schatten *door* goddeloosheid *verkregen*
en een krappe efa,* wat te verfoeien is?
¹¹ Zou Ik rein zijn met een goddeloze ^fweegschaal
en met een zak valse *weegstenen*?
¹² Omdat haar rijken er vol geweld zijn,
haar inwoners er leugens spreken,
hun tong ^gbedrieglijk is in hun mond,
¹³ zal Ik u ook ziek maken, door u te treffen
en te verwoesten vanwege uw zonden.
¹⁴ Zelf zult u ^heten, maar niet verzadigd worden,
uw *gevoel van leegte* zal in uw binnenste blij-
ven.

6:9 Uw Naam ... is – Of: Wijsheid ziet Uw Naam. 6:10 Een efa is een korenmaat van vermoedelijk tussen de 20 en 45 liter.

^aEx. 12:51; 14:30

^bNum. 22:5; 23:7

^cNum. 25

^dJoz. 5

^eDeut. 10:12

^fHos. 12:8

^gJer. 9:8

^hHos. 4:10

(v. 4-5) en bekrachtigt de eisen van de verbondsgehoorzaamheid. (v. 6-8).

6:1-2 De profetische oproepen. Luister (zie ook 1:2; 3:1). Micha daagt de partij- en (Israël, de scheppingsorde, de HEERE) voor het gerecht. **rechtszaak**. Dit woord vertaalt het Hebr. *rib* dat een juridisch proces aangeeft (vgl. 7:9; Jes. 41:21; 50:8; Jer. 2:9 e.v.). De profeet nodigt de HEERE uit Zijn zaak uiteen te zetten voor de geschapen kosmos (**bergen ... fundamente van de aarde**), wat Hij ook doet in Micha 6:3-5.

6:3-5 Gods verhoor en Zijn reddende daden. Twee vragen van de HEERE worden gevolgd door voorbeelden van Zijn reddende daden.

6:3 Mijn volk. De HEERE herinnert Israël aan zijn verbondsrelatie met Hem. De twee vragen gaan ervan uit dat de Israëlieten geloven dat de HEERE hun onrecht heeft aangedaan. **Getuig tegen Mij!** daagt de Israëlieten uit hun klachten hard te maken.

6:4 uit het land Egypte geleid ... verlost ... vóór u uit gezonden. De HEERE leidde de gebeurtenissen die met de uittocht gepaard gingen (vgl. Amos 3:1-2).

6:5 De vermelding van **Balak** en **Bileam** (Num. 22-24) herinnert de Israëlieten eraan dat de HEERE hen liever zegent dan vervloekt. **denk toch aan ... opdat u ... kent.** Het vertrouwen van Gods volk wordt in het heden versterkt door Zijn verbondstrouwe verlossingen uit het verleden. Het volk Israël stak de Jordaan over van **Sittim tot Gilgal** tijdens het laatste deel van hun reis (Joz. 2-4). Te Sittim werd het verbond verbroken (Num. 25:1-9) en

te Gilgal werd het vernieuwd (Joz. 5).

6:6-8 De reactie van het volk en het antwoord van de profeet. Deze woorden zijn een directe reactie op de vragen van God in v. 3-5. Dit gedeelte bestaat uit vragen (v. 6-7) en een antwoord (v. 8).

6:6-7 Waarmee zal ik de HEERE tegemoet gaan? Dit is de vraag voor alle mensen van alle tijden. HEERE ... de hoge God. De HEERE van het verbond is ook de transcendente God. **Zal ik ... geven?** De waarde van de offers loopt op in een poging de prijs te kennen voor het naderen tot Gods aangezicht. De voorstellen nemen toe in onzinnigheid en eindigen met een waanzinnige overdrijving (**tienduizenden oliebekken ... mijn eerstgeborene**). Micha stelt een houding aan de kaak die het offer ten onrechte ziet als een toegangsprijs in plaats van een weg voor God om genade en vergeving te verlenen aan de boetvaardige (die zijn dank uit als beschreven in v. 8). Voor meer informatie over de benadering van het offer door de profeet, zie aant. bij Amos 4:4-5.

6:8 De HEERE verlangt de basisvormen van liefde – gerechtigheid (**recht te doen**), mededogen (**goedertierenheid lief te hebben**) en trouw (**ootmoedigheid te wandelen**) – als het concrete antwoord op Zijn verlossende daden (Matt. 23:23; vgl. Deut. 10:12-13; 1 Sam. 15:22; Jes. 1:11-17; Hos. 6:6). Voor de betekenis van ‘gerechtigheid’, zie aant. bij Jes. 42:1; Jer. 22:3; Amos 5:7. **uw God.** Complementair aan ‘Mijn volk’ (Micha 6:3, 5).

6:9-7 Crisis in de relatie. De ‘rechtszaak’ van de HEERE zet zich voort. Nu worden de stad en het volk aangeklaagd

voor specifieke misdaden (6:9-12). Het Goddelijke vonnis wordt gevelde (6:13-16) en de gevolgen worden onder ogen gezien (7:1-6).

6:9-12 God beschuldigt het volk van verraad. Na een inleidende verklaring worden er directe aanklachten gericht tegen de stad over ongerechtigheid, geweld en bedrog.

6:9 de stad. Waarschijnlijk Jeruzalem en zijn inwoners, die het voorbeeld van godsvrucht voor de wereld behoorden te zijn.

6:10-11 schatten door goddeloosheid ... een goddeloze weegschaal. Het moeilijke Hebreeuws van v. 10a wordt verduidelijkt door de parallel in v. 11: de HEERE kan niet gedogen dat Zijn volk rijkdom verwerft door oneerlijk zakendoen (Spr. 11:1; 16:11; 20:10).

6:12 hun tong bedrieglijk is. Bedrieglijke taal gaat als vanzelf samen met een bedrieglijke weegschaal (v. 11).

6:13-16 Gods straf voor het verraad. Een samenvattend oordeel (v. 13) wordt gevolgd door voorbeelden van verbondservvloeken (v. 14-15) en eindigt met een passende slotverklaring van de zaak van de HEERE (v. 16).

6:13 zal Ik u ook ziek maken ... verwoesten. De HEERE Zelf geeft het vonnis. Deze algemene uitspraak van oordeel verbindt de eerder besproken slechtheid (v. 10-12) met het specifieke vonnis dat volgt (v. 14-15).

6:14-15 Zelf zult u zaaien, maar niet maaien. Deze verduidelijkende verbondsvloeken die voortdurend de aandacht richten met het persoonlijk

U zult *iets* wegleggen, maar *het* niet in veiligheid brengen,
en wat u in veiligheid zult brengen, zal Ik overgeven aan het zwaard.

¹⁵ Zelf zult u ^azaaien, maar niet maaïen, zelf zult u olijven treden, maar u niet met olie zalven, en nieuwe wijn oogsten, maar geen wijn drinken.

¹⁶ Want men houdt zich aan de verordeningen van ^bOmri en aan alles wat het huis van ^cAchab gedaan heeft.

U gaat voort in hun opvattingen, zodat Ik u overgeef aan de verwoesting, en haar inwoners *maak* tot een aanfluiting. Zo zult u de smaad van Mijn volk dragen.

Weinig vromen

7 Wee mij, want het is mij vergaan als *na* de inzameling van de zomervruchten, als *na* de nalezing van de wijnoogst: er is geen tros om te eten.

Mijn ziel verlangt *naar* vroege vijgen.

² Een ^dgoedertieren mens is verdwenen uit het land

en een oprechte onder de mensen is er niet. Zij loeren allen op bloed, zij jagen op elkaar *met* een net.

³ Om kwaad te doen staan *hun* handen goed:

de vorst eist, de rechter *doet uitspraak* ^etegen betaling, wie groot is, ^fbeslist naar eigen begeerte en zo verdraaien zij de zaak.

⁴ De beste van hen is als een doornstruik, de oprechtste *erger* dan een doornhaag. De dag van uw wachters is gekomen, *de dag* van uw vergelding.

Nu zal er bij hen ontreddeing zijn.

⁵ Geloof een vriend niet, vertrouw niet op een huisvriend, bewaak de deuren van uw mond voor haar die in uw schoot ligt.

⁶ Want de ^gzoon maakt de vader te schande, de dochter staat op tegen haar moeder, de schoondochter tegen haar schoonmoeder: iemands vijanden zijn zijn *eigen* huisgenoten.

⁷ Zelf zal ik echter uitzien naar de HEERE, ik zal wachten op de God van mijn heil. Mijn God zal mij horen.

De verlossing van Sion

⁸ Verblijd u niet over mij, mijn vijandin, want *als* ik gevallen ben, zal ik *weer* opstaan, als ik in duisternis zit, is de HEERE mij een licht.

⁹ Ik zal de toorn van de HEERE dragen – want ik heb tegen Hem gezondigd – totdat Hij mijn rechtszaak ^hvoert en mij recht verschaft.

^a Deut. 28:38; Haggaï 1:6

^f Micha 2:1

^b 1 Kon. 16:25,26

^c 1 Kon. 16:30 enz.

^d Ps. 12:2; Hos. 4:1

^e Micha 3:11

^g Ezech. 22:7; Matt. 10:21,35,36; Luk. 12:53

^h Jer. 50:34

voornaamwoord *u*, leggen de nadruk op de uiteindelijke zinloosheid van het menselijk handelen (vgl. Deut. 28:30-31, 38-40; Amos 5:11; Zef. 1:13; Zef. 1:6). God beheerst het weer en hun oogsten; daarom heeft het zich van God afwenden ernstige economische gevolgen voor het volk.

6:15 olijven. Olijfpersers uit de 8e en de 7e eeuw v.Chr. zijn ontdekt op de locaties van Gezer, Tell Beit Mirsim, Beth-Semes en Tell Dan. De normale werking is dat de bovenste steen over de olijven wordt geroled in een uitholling van de onderste steen. Het gewicht van de bovenste steen perst de olie uit de olijven, waarna de olie wordt opgevangen in een vat.

6:16 Omri en Achab worden in de kleine profeten alleen hier genoemd. Micha wijst op de verderfelijke invloed van deze noordelijke koningen op het zuidelijk koninkrijk Juda (vgl. 1 Kon. 16:25-33). *gaat voort in hun opvattingen.* De vervanging van de ware Raadsman (Micha 4:9) door de raadgevingen van deze slechte menselijke koningen leidde tot *verwoesting ... aanfluiting ... smaad*: de stad wordt net als haar inwoners in diskrediet gebracht en gekleineerd. *Mijn volk.* De hoop blijft, want zij dragen nog steeds deze titel.

7:1-7 De gevolgen van ongehoorzaamheid: sociale beroering. In het licht van de vervloekingen (6:13-15) klaagt Micha

over het verlies van de godsvrucht (7:1-4) en de ernstige ontrouw zelfs onder de meest naaste familieleden (v. 5-6). Dit gedeelte sluit af met een verklaring van hoop op Gods heil (v. 7).

7:1-2 de inzameling van de zomervruchten ... de nalezing van de wijnoogst ... Een goedertieren mens is verdwenen. In het afzoeken van de velden van de zomeroogst verwacht men resten te vinden. Micha's zoektocht levert geen rest op – d.w.z. geen godvruchtig overblijfsel – alleen maar verdriet en zinloosheid (Jes. 17:6; Micha 6:14-15).

7:3 De 'eisen' van de *vorst* en de *rechter* en de 'beslissing' van *wie groot is* leggen de nadruk op de meedogenloze eisen van corrupt leiderschap.

7:4 dag van uw wachters. Zoals de uitkijk op de stadsmuur waarschuwde voor naderend gevaar, zo kondigde de profeet het komende oordeel aan (Ezech. 3:16-21; 33:7-9; Hos. 9:8). *uw vergelding ... bij hen ontreddeing.* Degenen die bedoeld worden, zijn mogelijk de 'groten' van Micha 7:3. De verwarring wordt verduidelijkt door de voorbeelden die volgen (v. 5-6).

7:5-6 Zowel de gemeenschap als de families zijn in een belegerde stad uiteengevallen. *de schoondochter tegen haar schoonmoeder.* Vgl. Matt. 10:35-36.

7:7 Zelf ... echter plaatst Micha tegenover de ontrouwe leiders van v. 3-4 (vgl.

3:8), terwijl *zal ... uitzien* Micha met de wachters van 7:4 identificeert. 'Uitzien' en 'wachters' zijn vormen van hetzelfde Hebr. werkwoord. *ik zal wachten ... Mijn God zal mij horen.* Dit deel dat begon met een krete van rouw (v. 1-2), eindigt met het stille vertrouwen dat God zal handelen.

7:8-13 Sions berouw en hernieuwd vertrouwen op Gods hulp. Sions vernedering is een teken zowel van Gods rechtvaardig oordeel als van Zijn genadevolle bevrijding, als de rollen met de vijand worden omgekeerd. De sprekers zijn niet nader geïdentificeerd, maar zijn waarschijnlijk gepersonifieerde steden.

7:8 gevallen ... opstaan ... in duisternis zit ... licht. De stad wordt vergeleken met een krijgsgévangene, de dood nabij en in een sombere kerker, en toch geeft de HEERE de vaste hoop op vrijheid.

7:9 toorn van de HEERE ... Hij mijn rechtszaak voert. De stad erkent dat zij het oordeel van de HEERE ondergaat vanwege haar zonde, maar ziet nu de HEERE als haar advocaat in een rechtszaak (zie aant. bij 6:1-2). *uiteiden naar het licht ... Zijn gerechtigheid.* De juistheid en rechtvaardigheid van de daden van de HEERE worden 'gezien' in de bevrijding van de gévangene en de beschaming van de vijand. Beide partijen zullen het 'zien'.

Hij zal mij uitleiden naar het licht,
ik zal Zijn gerechtigheid zien.
¹⁰ Mijn vriendin zal *dat* zien. Schaamte zal haar
bedekken

die tegen mij ^azei:

Waar is de HEERE, uw God?

Mijn ogen zullen op haar neerzien.

Nu zal zij worden vertrapt als slijk op straat.

¹¹ Op de dag waarop *Hij* uw muren zal ^bherbouwen,
op die dag zal het besluit zich ver *verspreiden*.

¹² Het is een dag waarop men naar u toe komt
vanaf Assyrië *tot aan* de steden van Egypte,
en vanaf Egypte tot aan de rivier,
van zee tot zee, *van* berg tot berg.

¹³ Maar de aarde* zal worden tot een woestenij, om
zijn bewoners,
vanwege de ^cvucht van hun daden.

Gebed, verhoring en lofprijzing

¹⁴ ^dWeid Uw volk met Uw staf,
de kudde van Uw eigendom,
die alleen *in* een woud woont,
te midden van een vruchtbaar land.

Laat hen weiden *in* Basan en Gilead,
als in de dagen van oude tijden af.

¹⁵ Als in de dagen toen u uit het land Egypte trok,

zal Ik het ^ewonderen doen zien.

¹⁶ De heidenvolken zullen het zien en beschaamd
worden,
ondanks al hun macht.

Zij zullen de hand op de mond leggen,
hun oren zullen doof worden.

¹⁷ Zij zullen ^fstof likken als de slang;
als kruipende *dieren* van de aarde
zullen zij sidderend uit hun burchten komen,
naar de HEERE, onze God, zullen zij in angst
komen,
en zij zullen voor U bevreesd zijn.

¹⁸ Wie is een God als U,
Die de ongerechtigheid ^gvergeeft,
Die voorbijgaat aan de overtreding
van het overblijfsel van Zijn eigendom?
Hij zal niet voor eeuwig vasthouden aan Zijn
toorn,

want Hij vindt vreugde in goedertierenheid.

¹⁹ Hij zal Zich weer over ons ontfermen,
Hij zal onze ongerechtigheden vertrappen,
ja, U zult al hun zonden werpen in de diepten
van de zee.

²⁰ U zult Jakob de trouw bewijzen
en Abraham de goedertierenheid,
die U aan onze vaders gezworen hebt vanaf de
dagen van weleer.

7:13 de aarde - Of: het land.

^a Ps. 79:10; 115:2; Joël 2:17 ^b Amos 9:11 enz. ^c Jer. 21:14 ^d Micha 5:3 ^e Joël 2:26,30 ^f Ps. 72:9; Jes. 49:23 ^g Ex. 34:6,7

7:10 Schaamte zal haar bedekken ...
Mijn ogen zullen op haar neerzien. Er vindt
een rolverwisseling plaats: de volken die
eerder verlangden Sion ontheiligd te
'zien' (4:11), staan nu bloot aan openba-
re spot. ***Waar is de HEERE, uw God?*** Deze
honende vraag betwist niet Gods bestaan
maar Zijn vermogen om Zijn volk te red-
den uit de nood.

7:11-12 Twee activiteiten van die toe-
komstige ***dag*** binden deze verzen samen.
(1) ***muren herbouwen***. De vijand, 'nu ver-
trapt' (v. 10), vormt een tegenstelling met
de groeiende zekerheid (vgl. v. 8) van Si-
ons muren. (2) ***men naar u toe komt***. Slaat
op de verzamelde rest (Jes. 11:11-12; Zach.
10:9-10) en de heidenvolken (Micha 4:1-
2; Zach. 14:16). ***Assyrië ... Egypte ... zee ...***
berg. Deze geografische aanduidingen
geven de grote omvang aan van de ver-
lossing die uitgaat naar al de heidenen.

7:13 woestenij. In deze samenvatten-
de uitdrukking van de eschatologische
schildering is veiligheid alleen te vin-
den binnen Jeruzalems wijde en veilige
grenzen. Daarbuiten is er uitsluitend
woestenij.

**7:14-20 Herstel van de relatie tussen Is-
raël en de HEERE**. Dit gedeelte begint met
een gebed dat de HEERE Zijn kudde zal
weiden en de heidenvolken tot zwijgen

zal brengen (v. 14-17). De laatste woor-
den van de profetie richten zich op de
trouw en barmhartigheid van de HEERE,
die zichtbaar worden in het herstel van
de verbondsrelatie (v. 18-20).

7:14 Weid Uw volk ... Uw eigendom is
een bede dat Israëls enige Eigenaar het
volk zal voeden en beschermen (Deut.
32:9; Ps. 28:9; 78:70-71). ***Basan en Gilead***.
Deze vruchtbare streken ten oosten van
de Jordaan waren de eerste gebieden die
Israël verwierf (Joz. 13:29-31) én de eerste
landen die weer verloren gingen (2 Kon.
10:32-33; Jer. 50:19).

7:15 Deze uitspraak is het letterlijke
'centrum' van v. 14-17. De HEERE heeft in
het verleden gehandeld en Hij zal dat
weer doen. ***toen u uit het land Egypte***
trok. Het volk van God van alle tijden is
begrepen in de verlossing uit Egypte (vgl.
Deut. 5:3). ***wonderen***. Dit woord houdt
verband met de daden van de HEERE voor
de farao (Ex. 3:20).

7:16-17 zien en beschaamd worden.
Deze begrippen beschrijven wat de hei-
denvolken beleven als zij Gods macht er-
varen (vgl. v. 10). ***de HEERE***, onze God. De
Herder van v. 14 wordt nu geïdentificeerd.
bevreesd. De vergelijkbare klank en spel-
ling van 'weiden' (Hebr. *jir'u*, v. 14), 'zien'
(Hebr. *jir'u*, v. 16) en 'bevreesd' (Hebr. *jire'u*,

v. 17) verhelderen de interactie van de
HEERE met Israël en de heidenvolken.
Gods volk wordt gevoed en de heiden-
volken vrezen (vgl. Ex. 15:14-16).

7:18 Wie is een God als U ...? Deze
vraag onderstreept de onvergelykelijke
aard van God Die Zijn volk verdedigt en
vergeeft (Ex. 15:11; Deut. 3:24; Ps. 35:10;
89:6-9; vgl. Micha 7:10). ***want Hij vindt***
vreugde in goedertierenheid. Dit vormt de
basis waarom God vergeeft en Zijn toorn
laat varen. De Goddelijke en profetische
confrontatie als een gevolg van Israëls
zonde (1:5; 3:8) maakt plaats voor het
weiden (7:14) en het vergeven van Zijn
erfdeel (Jer. 50:17-20).

7:19 werpen in de diepten. Zoals God
faraos legers in de zee wierp (Ex. 15:4),
zo zal Hij vastberaden de zonden van Zijn
volk aanpakken (vgl. Jer. 31:34).

**7:20 trouw ... goedertierenheid ... ge-
zworen hebt**. Het boek besluit terecht
met het samenvatten van de fundamen-
tele eigenschappen en daden van de ver-
bondsgetrouwe HEERE (Ex. 34:6-7; Deut.
4:31; 7:12). ***de dagen van weleer***. Gods aard
(Zijn goedertierenheid) brengt Hem ertoe
Zijn woord (Zijn trouw) te houden, en
daarom zijn de oude beloften aan ***onze***
vaders (Abraham en Jakob) nog steeds
van kracht.